

آزمون ۴ از ۱۰

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله چهارم (۱۴۰۳/۰۹/۳۰)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۱)

۱. گزینه ۱ درست است.

با قرار دادن $x = \frac{1}{2}$ و $x = a + 1$ در معادله‌ها، داریم:

$$\begin{cases} 2 + a - 2 = b \\ \frac{a+2}{2} = b + 5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = b \\ a + 2 = 2b + 10 \end{cases} \xrightarrow{a=b} a + 2 = 2a + 10 \Rightarrow a = -8, b = -8$$

بنابراین معادله $ax - b = 2$ در حقیقت $-8x + 8 = 2$ است.

$$8x = 6 \Rightarrow x = \frac{3}{4}$$

۲. گزینه ۲ درست است.

با قرار دادن $x = \frac{2a+1}{a-2}$ در معادله داده شده، داریم:

$$\frac{\frac{2a+2}{a-2} + 1}{\frac{2a+1}{a-2} - 2} = 3a + 2 \Rightarrow \frac{2a+2+a-2}{2a+1-2a+4} = 3a+2 \Rightarrow \frac{3a}{a+5} = 3a+2 \Rightarrow 3a = (3a+2)(a+5) \Rightarrow 3a = 3a^2 + 17a + 10 \Rightarrow 3a^2 + 14a + 10 = 0$$

$$\Rightarrow 3a + 2 = a \Rightarrow 2a = -2 \Rightarrow a = -1$$

۳. گزینه ۱ درست است.

ابتدا مساحت مستطیل را محاسبه می‌کنیم: $6 \times 3 = 18$ حال مساحت قسمت‌های رنگ‌شده را می‌یابیم:

$$S_1 = \frac{3 \times x}{2} = \frac{3}{2}x$$

$$S_2 = \frac{x \times x}{2} = \frac{x^2}{2}$$

حال معادله توصیف شده در صورت سؤال را می‌نویسیم:

$$18 - \frac{3}{2}x - \frac{x^2}{2} = 16 \Rightarrow \frac{x^2}{2} + \frac{3}{2}x = 2 \xrightarrow{\times 2} x^2 + 3x = 4$$

$$x^2 + 3x - 4 = 0 \Rightarrow (x+4)(x-1) = 0 \Rightarrow x = 1 \quad \text{ق ق} \quad x = -4$$

۴. گزینه ۳ درست است.

می‌دانیم $\frac{\text{وزن پلاستیک A}}{\text{وزن پلاستیک B}} = 12$ ، اگر وزن پلاستیک B را برابر x در نظر بگیریم، آنگاه وزن پلاستیک A برابر $12x$ و وزن ظرف پلاستیکی برابر $12x + x = 13x$ می‌باشد. حال بعد از ذوب شدن 400 گرم از پلاستیک B به آن اضافه می‌کنیم، وزن ظرف پلاستیکی جدید $13x + 400$ می‌شود. از آنجا که 90 درصد معادل $\frac{9}{10}$ وزن ظرف پلاستیکی جدید پلاستیک A است؛ داریم:

$$\frac{\text{وزن پلاستیک A}}{\text{وزن پلاستیک جدید}} = \frac{12x}{13x + 400} = \frac{9}{10} \Rightarrow 120x = 117x + 3600 \Rightarrow 3x = 3600 \Rightarrow x = 1200$$

حال با داشتن مقدار $x = 1200$ وزن ظرف پلاستیکی اول را محاسبه می‌کنیم:

$$13(1200) = 15600 \text{ گرم}$$

وزن این ظرف پلاستیکی معادل $15/6$ کیلوگرم است.

۵. گزینه ۱ درست است.

دو معادله اول چون فقط یک ریشه حقیقی دارند پس درجه اول هستند و ضریب x^2 در آن‌ها صفر خواهد بود.

$$n - 2 = 0 \Rightarrow n = 2$$

$$m^2 - 9 = 0 \Rightarrow m^2 = 9 \xrightarrow{\text{عدد طبیعی } m} m = 3$$

$$(m+n)x^2 + n^2x + n - m = 0 \xrightarrow{m=3, n=2} 5x^2 + 4x - 1 = 0$$

$$|x_1 - x_2| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{(4)^2 - 4(5)(-1)}}{5} = \frac{6}{5} = 1\frac{1}{5}$$

۶. گزینه ۳ درست است.

اگر مؤلفه های اول یکسان و مؤلفه های دوم برابر نباشند، رابطه زوج مرتبی تابع نیست. پس اگر a برابر مؤلفه های اول باشد در صورت یکسان نبودن مؤلفه های دوم تابع نیست، پس حالات مختلف را بررسی می کنیم:

(۱) اگر $a = 3$ باشد مقدار $2a - 1$ برابر ۵ می شود پس با داشتن زوج مرتب های $(3, 5)$ ، $(3, -5)$ تابع نیست بنابراین $a = 3$ برای تابع نبودن رابطه قابل قبول است.

(۲) اگر $a = 4$ باشد مقدار $2a - 1$ برابر ۷ می شود پس دو زوج یکسان $(4, 7)$ خواهیم داشت و به ازای $a = 4$ رابطه تابع می باشد و $a = 4$ برای تابع نبودن رابطه قابل قبول نیست.

(۳) اگر $a = -2$ باشد مقدار $2a - 1$ برابر ۵- می شود پس دو زوج یکسان $(-2, -5)$ خواهیم داشت و $a = -2$ برای تابع نبودن رابطه قابل قبول نیست.

(۴) اگر $a = 0$ باشد مقدار $2a - 1$ برابر ۱- می شود پس با داشتن زوج های $(0, 2)$ ، $(0, -1)$ تابع نیست، بنابراین $a = 0$ برای تابع نبودن رابطه قابل قبول می باشد.

نتیجه اینکه رابطه داده شده به ازای دو مقدار $a = 3$ ، $a = 0$ تابع نیست.

۷. گزینه ۳ درست است.

تابع درآمد را می نویسیم:

$$R(x) = \text{درآمد} \Rightarrow R(x) = 19x$$

می دانیم نقطه سربه سر؛ ریشه تابع سود است؛ پس تابع سود $P(x)$ را به دست می آوریم:

$$\text{سود: } P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow P(x) = 19x - (x^2 + 5x - 15)$$

$$\Rightarrow P(x) = -x^2 + 14x + 15 = 0 \xrightarrow{a=-1 \quad b=14 \quad c=15} x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$\Rightarrow x = \frac{-14 \pm \sqrt{196 - 4(-1)(15)}}{-2} \Rightarrow \frac{-14 \pm \sqrt{256}}{-2} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-14 + 16}{-2} = -1 \\ x_2 = \frac{-14 - 16}{-2} = +15 \end{cases}$$

با توجه به اینکه x (تعداد کالا) نمی تواند منفی باشد، بنابراین نقطه سربه سر $x = 15$ است.

۸. گزینه ۴ درست است.

با توجه به اینکه -3 ریشه معادله است؛ یعنی در معادله صدق می کند:

$$3x^2 - ax + 6 = 0 \xrightarrow{x=-3} 3(-3)^2 - a(-3) + 6 = 0 \Rightarrow 27 + 3a + 6 = 0 \Rightarrow 3a = -33 \Rightarrow a = -11$$

$$3x^2 + 11x + 6 = 0 \quad \text{و می دانیم جمع ریشه ها از رابطه } S = \frac{-b}{a} \text{ به دست می آید:}$$

$$S = \frac{-b}{a} \Rightarrow s = \frac{-11}{3} = -\frac{11}{3}$$

۹. گزینه ۱ درست است.

$$3 \times \frac{20}{100} = 0.6 \text{ kg} \quad \text{مقدار نمک خالص در ظرف اول برابر است با:}$$

$$4 \times \frac{10}{100} = 0.4 \text{ kg} \quad \text{و مقدار نمک خالص در ظرف دوم نیز برابر است با:}$$

همچنین مقدار نمک خالص که در آخر ظرف اضافه کرده‌ایم را x در نظر می‌گیریم؛ طبق فرمول غلظت داریم:

$$\text{غلظت} = \frac{\text{نمک}}{\text{آب} + \text{نمک}} \times 100 \Rightarrow 25 = \frac{0.6 + 0.4 + x}{3 + 4 + x} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{25}{100} = \frac{1+x}{7+x} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{1+x}{7+x} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} 7+x = 4+4x \Rightarrow 3x = 3 \Rightarrow x = 1 \text{ kg}$$

۱۰. گزینه ۳ درست است.

برای اینکه معادله درجه دوم ریشه مضاعف داشته باشد؛ می‌بایستی $\Delta = 0$

$$\Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow \Delta = (-6a)^2 - 4(a)(a+16) = 36a^2 - 4a^2 - 64a = 0$$

$$\Rightarrow 32a^2 - 64a = 0 \xrightarrow{\text{فاکتور از } 32a} 32a(a-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 0 & \times \\ a = 2 & \checkmark \end{cases}$$

$a = 0$ غیرقابل قبول است؛ زیرا در این صورت معادله، دیگر درجه دوم نخواهد بود.

۱۱. گزینه ۲ درست است.

معادله درجه دو وقتی دارای جواب است که: $\Delta \geq 0$

با چک کردن گزینه‌ها داریم:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-1)^2 - 4(1)(a) = 1 - 4a \quad (1)$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = a^2 - 4(1)(-4) = a^2 + 16 > 0 \quad (2)$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = a^2 - 4(1)(1) = a^2 - 4 \quad (3)$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 5^2 - 4(2)(-a) = 25 + 8a \quad (4)$$

۱۲. گزینه ۳ درست است.

برای اینکه نمودار پیکانی تابع باشد؛ باید از هر عضو دامنه (ورودی) دقیقاً یک پیکان خارج شده باشد؛

بنابراین باید یکی از پیکان‌های AD یا AE و یکی از پیکان‌های CF یا CG حذف شوند. در مجموع با حذف حداقل ۲ پیکان تابع خواهیم داشت.

۱۳. گزینه ۲ درست است.

با تجزیه 35×12 داریم:

$$35 \times 12 = 7 \times 5 \times 4 \times 3 = (4 \times 5)(7 \times 3) = 20 \times 21$$

عدد کوچک‌تر ۲۰ می‌باشد که مضرب اعداد ۲ و ۴ و ۵ و ۱۰ و ۲۰ می‌باشد.

۱۴. گزینه ۴ درست است.

در معادله داده شده $a = \sqrt{2}, b = 3 - \sqrt{2}, c = -3$ می‌باشد. چون $a + b + c = 0$ است:

$$\xrightarrow{\text{بنابراین}} \begin{cases} x_1 = 1 & \text{ریشه بزرگتر} \\ x_2 = \frac{c}{a} = -\frac{3}{\sqrt{2}} \end{cases}$$

۱۵. گزینه ۱ درست است.

در هر معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ اگر $b = 0$ و a, c مختلف‌العلامت باشند دو ریشه قرینه خواهیم داشت، بنابراین:

$$b = 0 \Rightarrow a^2 - 4 = 0 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

$$ax^2 + (a^2 - 4)x - a + 2 = 0$$

$a = 2$ غیرقابل قبول چون ۲ ریشه قرینه نداریم

$$1) a = 2 \Rightarrow 2x^2 = 0 \Rightarrow x = 0$$

$$2) a = -2 \Rightarrow -2x^2 + 4 = 0 \Rightarrow x^2 = 2 \Rightarrow x = \pm\sqrt{2}$$

ریشه مثبت $x = \sqrt{2}$ یا همان $\sqrt{-a}$ می باشد.

اقتصاد

۱۶. گزینه ۴ درست است.

الگوی مرز امکانات تولید یک الگوی اقتصادی است که اجازه می دهد تا درک بهتری از بده - بستان های یک شرکت یا کشور در استفاده از منابع کمیاب پیدا کنیم.

(درس ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۱۷. گزینه ۳ درست است.

الف) همواره مقایسه هزینه ها و منافع براساس اطلاعاتی که از آن ها داریم، صورت می گیرد.

ب) در زمان کارایی اقتصادی یک کشور، کشور از منابع موجود خود بیشترین استفاده را می برد و هر فرصتی را برای استفاده بهتر از منابع به کار می گیرد تا منابع هدر نرود.

پ) زمانی که روی منحنی مرز امکانات تولید حرکت می کنیم با جابه جایی نقاط فقط هزینه فرصت گزینه بعدی را افزایش می دهیم اما به کارایی لطمه نمی زند.

ت) زمانی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضع ما مستلزم بدتر شدن وضع دیگران است.

(درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۸. گزینه ۳ درست است.

الف) هزینه فرصت تولید در نقطه «ب» به جای تولید در نقطه «ج»، از دست دادن ۲۰۰ واحد کالای A است.

ب) تولید در نقطه «الف»، ۴۵۰ واحد کالای B است. که هزینه صرف شده در این نقطه طبق فرمول زیر محاسبه می شود:

$$\text{نقطه «الف»} = 250 \times 450 = 112,500$$

پ) نقطه «ه» نقطه غیرقابل دستیابی است که برای رسیدن به این نقطه باید منابع و امکانات را افزایش دهیم.

ت) فقط در نقطه «و» این مدل تولید امکان پذیر است.

(درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه ها:

الف) (ت): خرید فناوری جدید یا استخدام نیروی جدید برای تولید هر کدام از کالاها سبب انتقال مرز امکانات تولید به خارج می شود.

ب) (پ): تغییر در میزان تولید هریک از کالاها به هر دلیل سبب جابه جا شدن در طول مرز امکانات تولید می شود.

ث) هر عاملی مانند جنگ، تحریم یا رکود اقتصادی که باعث شود میزان مواد اولیه یا سرمایه های انسانی و مالی کاهش یابد، سبب انتقال منحنی مرز امکانات تولید به داخل می شود.

(درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۱ درست است.

ابتدا تمام درآمدهای دولت را با هم جمع می کنیم:

$$11,500,000,000 = 25\% \times 46,000,000,000 = \text{درآمد حاصل از فروش نفت و گاز}$$

$$\text{دارایی های مالی} = ۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۶۰\% = ۴۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{مالیات} = ۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{خدمات دولتی} = ۴۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{مجموع درآمدهای دولت} = ۱۸۵,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{مجموع هزینه های دولت} = ۱۴,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{مجموع هزینه ها} - \text{مجموع درآمدها} = \text{مازاد یا کسری بودجه}$$

$$\text{تومان} \quad ۴۵,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۸۵,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۴۰,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مازاد یا کسری بودجه}$$

↑ مازاد بودجه

(ب) دولت ها باید سعی کنند با برنامه ریزی درست و تنظیم الگوی درآمد - هزینه از کسری بودجه جلوگیری کنند.

(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۱. گزینه ۴ درست است.

$$۱۰\% \text{ قیمت گل} + \text{قیمت خود گل} = \text{قیمت گل های فروخته شده به کارخانه با احتساب مالیات} \quad (\text{الف})$$

$$۱,۶۵۰ = ۱,۵۰۰ + (۱,۵۰۰ \times ۱۰\%) = ۱,۵۰۰ + ۱۵۰$$

$$\text{نرخ مالیات} \times \text{قیمت کالای فروخته شده توسط کارخانه} = \text{مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط کارخانه} \quad (\text{ب})$$

$$۲,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۲۰۰$$

$$\text{نرخ مالیات} \times \text{آخرین قیمت محصول} = \text{مجموع مالیات پرداختی} \quad (\text{پ})$$

$$۲,۵۰۰ \times ۱۰\% = ۲۵۰$$

(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۲. گزینه ۳ درست است.

معمولاً در بیشتر مواقع دولت ها منابع مالی خود را از مالیات ها، ایجاد بدهی و فروش دارایی های ملی مثل نفت و گاز تأمین می کنند.

(درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۳. گزینه ۱ درست است.

فقط گزینه های «الف»، «ت» و «ث» مصداق کاهش رفتار نامطلوب و افزایش رفتار مطلوب با ابزار مالیات هستند.

(درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۴. گزینه ۳ درست است.

چهار عبارت نادرست است.

بررسی عبارت های نادرست:

(الف) حقوق و عوارض گمرکی در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام «تعرفه های گمرکی» نیز شناخته می شود.

(پ) اخیراً در بعضی کشورها به دلیل آثار زیست محیطی خطرناک کیسه های پلاستیکی به وضع مالیات بر مصرف آن ها اقدام شده است.

(ت) بازی اقتصاد نیازمند یک داور است که به آن دولت می گویند.

(ث) مالیات بر مصرف نهایتاً به وسیله مصرف کننده نهایی پرداخت می شود؛ اما وظیفه قانونی پرداخت آن به عهده تولیدکنندگان و فروشندگان است.

(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۵. گزینه ۲ درست است.

(الف)

$$\frac{۳}{۴} \text{ (مالیات بر مصرف (چای))} = \frac{۳}{۴} \times ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۱۲,۵۰۰$$

$$\text{مالیات بر درآمد} + \text{مالیات بر دارایی} = \text{مالیات مستقیم}$$

میلیون تومان $85 + 112/5 = 197/5$

مالیات بر ارزش افزوده + مالیات بر مصرف (چای) + عوارض گمرکی و خدمات = مالیات غیرمستقیم

میلیون تومان $45 + 150 + 32 = 227$

(ب) مهم‌ترین نوع مالیات، مالیات بر درآمد است. یعنی $112/5$ میلیون تومان

(پ) مهم‌ترین نوع مالیات بردارایی، مالیات بر ارزش است.

میلیون تومان $34 = 85 \times \frac{2}{5} = 197/5 \times \frac{2}{5}$ مالیات بر ارزش

(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

(الف) هزینه‌هایی که بنگاه برای استفاده از منابع و عوامل تولید به خانوارها پرداخت می‌کنند به‌عنوان درآمد خانوار محسوب می‌شود.

(ب) خانوارها موارد مورد نیاز خود را از بازار محصولات یا بازار عوامل تولید، تهیه می‌نمایند.

(پ) ارزش بهای محصولات خریداری‌شده توسط خانوارها به‌عنوان درآمد بنگاه‌ها محسوب می‌گردد.

(درس ۵؛ سطح دشواری: آسان)

۲۷. گزینه ۱ درست است.

گزینه‌های (۳) و (۴) به‌دلیل اینکه مرتبط با کالای معمولی یا نرمال نیستند، حذف می‌گردند.

گزینه (۲) مربوط به منحنی عرضه می‌باشد.

در گزینه (۱) با توجه به اینکه هرچقدر قیمت کالا کاهش یافته، مقدار افزایش پیدا کرده نشان‌دهنده رابطه معکوس قیمت و مقدار می‌باشد که با تعاریف تقاضا و منحنی نزولی آن منطبق است.

(درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

(الف) کالاهایی که به‌جای یکدیگر مورد استفاده قرار می‌گیرند، «کالای جانشین یا جایگزین» نام دارند که در بازار ممکن است با افزایش قیمت برای یکی افزایش تقاضا برای مصرف دیگری ایجاد شود، مثل (خودرو، موتورسیکلت)

(ب) کالاهایی که با افزایش سطح درآمد و توان مالی افراد میزان تقاضای آن‌ها کاهش می‌یابد، کالاهای «بی کیفیت یا پست» هستند که با کالای مرغوب جایگزین می‌گردند.

(پ) عواملی مانند قیمت، درآمد، سلیقه، انتظارات، قیمت دیگر کالاها از عوامل تأثیرگذار بر تقاضا هستند، اما تیراژ تعداد تولید یک محصول نرمال و معمولی بر تقاضای افراد مؤثر نیست.

(درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۹. گزینه ۲ درست است.

- با توجه به بیان سؤال که تأکید بر افزایش قیمت ماده اولیه و ثابت ماندن محصول نهایی دارد، باید گزینه‌های (۳) و (۴) که نشان‌دهنده تغییر در قیمت بستنی دارند، حذف شوند.

- با توجه به این نکته که با افزایش هزینه تولید و ثابت ماندن قیمت محصول، سود تولیدکننده در حال کاهش است؛ بنابراین انگیزه تولید نیز کاهش یافته و عرضه محصول کاهش می‌یابد. در نتیجه گزینه (۱) که نشان‌دهنده افزایش عرضه، است حذف می‌گردد و تنها منحنی درست گزینه (۲) است.

(درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۰. گزینه ۲ درست است.

(الف) سطح قیمت ۵,۰۰۰ به‌علت اینکه از تعادل بالاتر است در بازار، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد.

مازاد عرضه یا کمبود تقاضا $1140 = 410 - 1550$ عرضه

(ب) سطح قیمت ۳,۰۰۰ از تعادل پایین‌تر است و بازار در شرایط کمبود عرضه است. عرضه تعادلی ۹۵۰ واحد و در قیمت مورد نظر مقدار عرضه ۷۳۰ واحد تعیین شده است.

کمبود عرضه $220 = 950 - 730$

پ) در قیمت ۲,۰۰۰ هم علی‌رغم تقاضای ۱,۵۵۰ واحدی، تولیدکنندگان فقط ۴۱۰ واحد کالا عرضه نموده و به دلیل قیمت پایین انگیزه‌ای برای تولید بیشتر ندارند؛ بنابراین پرداختی تقاضاکنندگان صرفاً بابت موجودی بازار صورت می‌گیرد.
واحد پولی $۸۲۰,۰۰۰ = ۴۱۰ \times ۲,۰۰۰$ عرضه قیمت

(درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

علوم و فنون ادبی (۱)

۳۱. گزینه ۴ درست است.

الف) تا اوایل دوره ساسانی همچنان آثاری به زبان پارسی تألیف می‌شد، نه سامانی!
ب) این زبان به مفهوم واقعی خود تقریباً همزمان با دولت سامانیان به وجود آمد.
پ) کاملاً درست است.

ت) منطقه رواج فارسی دری، شرق و شمال شرقی ایران بود.
(علوم و فنون (۱) - درس ۴، سطح دشواری: دشوار)

۳۲. گزینه ۱ درست است.

این دو اثر اصلی پارسی دارند نه پهلوی، سایر گزینه‌ها طبق متن کتاب درست هستند.
* نکته: چنین تست‌هایی نشان می‌دهند که باید به جزیه‌جز کتاب تسلط بالایی داشته باشید!
(علوم و فنون (۱) - درس ۴، سطح دشواری: آسان)

۳۳. گزینه ۴ درست است.

امیران ساسانی بودند که شاعران را به فارسی‌گویی تشویق می‌کردند، در جمله بعدی نیز، می‌دانیم که انواع رایج شعر در این دوره حماسی و مدحی و غنایی بود، نه اندرزی!
سایر جملات طبق متن کتاب درست هستند.
(علوم و فنون (۱) - درس ۴، سطح دشواری: متوسط)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

شعر حکمی و اندرزی در قرن ۴ و نیمه اول قرن ۵ به وجود آمد؛ اما در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.
بررسی سایر گزینه‌های:

۱) این زبان در شمال و شمال شرقی ایران تداول داشته است.
۲) این قطعات شعری در میان اندرزنانه‌های منشور جای داشته است.
۴) زبان قلمروی یعقوب لیث، زبان فارسی دری بود.
(علوم و فنون (۱) - درس ۴، سطح دشواری: متوسط)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

متن این گزینه، مربوط به تاریخ بلعمی است نه تاریخ الرسل و الملوک، سایر متون طبق متن کتاب صحیح هستند.
(علوم و فنون (۱) - درس ۴، سطح دشواری: دشوار)

۳۶. گزینه ۱ درست است.

نادرست است؛ زیرا در این دوره با شاعری همچون فردوسی ادامه یافت و به پایان نرسید.
سایر گزینه‌ها:

طبق متن کتاب، درست هستند.
(علوم و فنون (۱) - درس ۴، سطح دشواری: متوسط)

۳۷. گزینه ۱ درست است.

الف) آثاری که در بخارا به وجود آمدند و زبان‌های فارسی و عربی بودند.
ب) نثر این دوره به موضوعات حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد.
پ) آوردن موعظه در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم شروع شد.

ت) این کتاب توسط محمد ابن جریر طبری تألیف و توسط ابوعلی بلعمی ترجمه شد.

(علوم و فنون (۱) - درس ۴، سطح دشواری: متوسط)

۳۸. گزینه ۲ درست است.

همانطور که می‌دانیم فردوسی دارای بیشترین اشعار حماسی و ملی است و حماسه ملی ایران با وی به اوج رسید. ناصر خسرو راه کسایی مروزی را ادامه داد که قصیده او در باب نصیحت و موعظه است. شعر پارسی به دست رودکی بنیان نهاده شد و او را پدر شعر پارسی نامیدند.

(علوم و فنون (۱) - درس ۴، سطح دشواری: دشوار)

۳۹. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه گرگان در مصراع اول به معنی شهر گرگان و در مصرع دوم به معنی گرگ‌ها است و به عبارت دیگر جناس تام دارد نه تکرار!

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژه‌های «عالم» و «آدم» تکرار شده‌اند.

(۲) تکرار واژه «خیال» را در این گزینه مشاهده می‌کنیم.

(۳) در این گزینه واژه «من» سه بار تکرار شده است.

(علوم و فنون (۱) - درس ۳، سطح دشواری: متوسط)

۴۰. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه واژه‌های «نگ» و «نام» تکرار شده‌اند و همچنین واج‌آرایی صامت‌های «ن» و «م» دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در این بیت، فقط واج‌آرایی صامت «ش» دیده می‌شود.

(۲) واج‌آرایی صامت‌های «خ» و «ز» دیده می‌شود اما واژه‌آرایی دیده نمی‌شود.

(۴) در این گزینه فقط واج‌آرایی مصوت کوتاه «-» دیده می‌شود اما واژه‌آرایی نه.

(علوم و فنون (۱) - درس ۳، سطح دشواری: متوسط)

۴۱. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه صامت «ش» ۹ بار تکرار شده و صامت «س» ۶ بار تکرار شده است. در سایر گزینه‌ها نیز واج‌آرایی داریم؛ اما در این گزینه مشهودتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) صامت «س» در این گزینه، ۴ بار تکرار شده است.

(۲) صامت «د» در این بیت، ۵ بار تکرار شده است.

(۳) صامت «چ» در این بیت، ۴ بار تکرار شده است.

(علوم و فنون (۱) - درس ۳، سطح دشواری: متوسط)

۴۲. گزینه ۱ درست است.

پرده در مصراع نخست، اصطلاحی در موسیقی است و در مصرع دوم، به معنی پوشش است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) در این بیت، واژه «روند» دو بار تکرار شده و دارای واژه‌آرایی است.

(۳) در این گزینه، واژه «پا» دو بار تکرار شده است.

(۴) در این بیت، نیز واژه «دل» دو بار تکرار شده است.

(علوم و فنون (۱) - درس ۳، سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه مصوت بلند (آ) یازده بار تکرار شده و آرایه واج‌آرایی را به وجود آورده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در این گزینه واج آرای می‌شود.

(۳) در این بیت در مصراع اول، تکرار صامت «پ» و در مصراع دوم، تکرار صامت «د» را داریم.

(۴) واج آرای صامت «ش» دیده می‌شود نه مصوت.

(علوم و فنون (۱) - درس ۳، سطح دشواری: متوسط)

۴۴. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) فقط صامت «خ» واج آرای دارد.

(۲) واج آرای «ن» و «د» محسوس.

(۳) واج آرای صامت «ب»، «ن» و «ل»

(۴) واج آرای واج «ت» و مصوت «-» و صامت «د».

(علوم و فنون (۱) - درس ۳، سطح دشواری: متوسط)

۴۵. گزینه ۲ درست است.

واژگان «مهیّب - آیین - دریغ - شبیخون» دارای مصوت «ی» با صدای «i̇» هستند.

(علوم و فنون (۱) - درس ۵، سطح دشواری: متوسط)

۴۶. گزینه ۳ درست است.

از جهت آوایی موارد صورت سؤال و گزینه ۳ هم‌صدا هستند و نیز نشانه‌های هجایی یکسانی دارند که به ترتیب عبارتند از:

U - - - | U - | U - | U - - -

(علوم و فنون (۱) - درس ۵، سطح دشواری: دشوار)

۴۷. گزینه ۴ درست است.

ب | را | م | دن ← U - U | آ | ش | یا | ن ← U - U | بی | غم ← - -

(علوم و فنون (۱) - درس ۵، سطح دشواری: دشوار)

۴۸. گزینه ۳ درست است.

واژگانی مانند «میان»، «بیا» و ... را باید م / یان و پ / یا تقطیع کرد.

در آغاز تقطیع بیت سوم، باید حذف همزه را رعایت کرد: م / نین تقطیع درست است.

(علوم و فنون (۱) - درس ۵، سطح دشواری: دشوار)

۴۹. گزینه ۲ درست است.

هـ | م | گو | ین | دُ | سُ | خَن | گف | ت | ن | سَع | دی | د | گ | رست
U | U | - | - | U | U | - | - | U | U | - | - | U | U | -

هـ | م | دا | نند | م | زا | میر | ن | هم | چن | دا | وود
U | U | - | U | U | - | U | U | - | U | U | -

(علوم و فنون (۱) - درس ۵، سطح دشواری: دشوار)

۵۰. گزینه ۲ درست است.

سَر | فَا | را | زَم | کُن | شَ | بی | اَز | وَصَ | ل | خُد | ای | نا | زَ | نَبِ
- | U | - | - | - | U | - | - | - | U | - | - | U | -

تا | مُ | نو | وَر | گر | د | دَز | دی | دا | رَ | تِی | وا | نَم | چُ | شَمع
U | - | - | - | U | - | - | U | - | - | U | - | - | U | -

(علوم و فنون (۱) - درس ۵، سطح دشواری: متوسط)

۵۱. گزینه ۳ درست است.

بیت سوم به این مورد اشاره دارد که نمی‌توان جلوی جلوه‌گری زیبارویان را گرفت؛ ولی در گزینه (۱، ۲ و ۴) به این مطلب پرداخته شده است که زیباییان بهتر است حسن خود را در معرض تماشا نگذارند.
(علوم و فنون (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۲. گزینه ۳ درست است.

صورت سؤال بر لزوم توجه به معنی سخن می‌گوید. حال آنکه در گزینه (۳) مدعا این است که هرکسی نمی‌تواند به معنی سخن پی ببرد.
(علوم و فنون (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: آسان)

۵۳. گزینه ۲ درست است.

صورت سؤال و بیت گزینه (۲) به این مطلب تأکید دارند که خیره‌سری باعث در رنج و بلا افتادن می‌شود. در گزینه (۱) می‌گوید انسان خیره‌سِر نادان بسیار پست است. در گزینه ۳ لجاجت و تقابل عقلانیت و عشق مطرح شده است و در گزینه (۴) شاعر لجاجت و خیره‌سری را نکوهش کرده است.
(علوم و فنون (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۴. گزینه ۱ درست است.

بیت سؤال به این مفهوم اشاره دارد که هیچ آسانی ای بدون تحمل دشواری‌ها به‌دست نمی‌آید. ولی گزینه (۱) درد را مرهم می‌داند.
(علوم و فنون (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۵. گزینه ۳ درست است.

تمامی موارد در نکوهش افرادی است که سخنان زیبا می‌گویند و به آن‌ها عمل نمی‌کنند، ولی گزینه (۳) بیانگر این است که بدون زحمت کشیدن نتیجه‌ای حاصل نمی‌شود.
(علوم و فنون (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

جامعه‌شناسی (۱)

۵۶. گزینه ۱ درست است.

در تمامی بخش‌های جهان اجتماعی سازوکارهایی برای نظارت بر اعضاء وجود دارد. عضویت در جهان اجتماعی، همواره با نظارت و کنترل اجتماعی همراه است و صرفاً به این توصیه بسنده نمی‌شود که :
من آنچه شرط بلاغ است با تو می‌گویم تو خواه از سخنم پند گیر خواه ملال

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۷. گزینه ۳ درست است.

هرچه قدرت اقتاعی یک فرهنگ بیشتر باشد، فرهنگ در افراد درونی‌تر می‌شود. فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت انسان سازگاری بیشتری دارند، از قدرت اقتاعی بیشتری برخوردار هستند. هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد، بازتولیدش دچار مشکل می‌شود و دوام و بقای آن در معرض تهدید قرار می‌گیرد.
(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۹، ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۸. گزینه ۱ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- مجموعه فعالیت‌ها برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه ← کنترل اجتماعی
 - رفتارهای برخلاف عقاید ارزش‌ها و هنجارهای جامعه ← کژروی اجتماعی
 - تعیین‌کننده روابط میان اعضای حرفه و رابطه میان حرفه و جامعه ← فتوت‌نامه
 - مهم‌ترین کارکرد نهاد خانواده در جامعه‌پذیری ← اولین و مهم‌ترین عامل آشنایی فرد با جهان اجتماعی خود
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۹، ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۹. گزینه ۴ درست است.

- معلول دچار شدن به انحرافات اجتماعی، کنترل اجتماعی است.
- علت اصلی کجروی اجتماعی، رفتارهای مخالف با ارزش‌های جهان اجتماعی است.
- درونی شدن فرهنگ، معلول اقناع است.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۹، ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۰. گزینه ۳ درست است.

- آموزش عقاید، ارزش‌ها، قواعد و هنجارهای اجتماعی در جوامع مختلف شیوه واحد و ثابتی ندارد؛ زیرا عقاید و ارزش‌های هر جهان اجتماعی با جهان‌های اجتماعی دیگر متفاوت است.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۹ و ۱۰، ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۱. گزینه ۱ درست است.

- در جوامع سکولار امکان رأی دادن به قوانین الهی وجود ندارد. در این جوامع ابعاد معنوی انسان نادیده گرفته می‌شود و هویت دینی و معنوی افراد امکان بروز و ظهور ندارد.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۲. گزینه ۱ درست است.

- در عبارت اول تحرک اجتماعی نزولی داریم؛ زیرا حسابداری نیاز به دانش تخصصی دارد.
- در عبارت دوم نوع تحرک اجتماعی صعودی است.
- در عبارت سوم نوع تحرک اجتماعی افقی است.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۳. گزینه ۲ درست است.

- در عبارت بیان‌شده درباره مردم الجزایر این مفهوم استنباط می‌شود که در چنین جامعه‌ای که فضای سکولاریسم حاکم است، امکان رأی دادن به قوانین الهی وجود ندارد و هویت دینی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.
- گزینه‌ای که درباره هویت فردی صحبت شده است، گزینه درستی نیست؛ زیرا درباره هویت اجتماعی افراد پاسخ کامل‌تری برداشت می‌شود.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

- روند شکل‌گیری جوامعی که در آن‌ها وضعیت اقتصادی افراد، موقعیت اجتماعی آنان را تعیین می‌کند، به شرح زیر است:
- ارزیابی گروه‌های اجتماعی براساس معیار فایده‌مندی توسط طبقه سوم جامعه فئودالی غربی ← پذیرش این معیار توسط عموم مردم ← پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی ← ارزیابی همه انسان‌ها صرفاً براساس همین ملاک
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

- طبقه سوم نه رعیت بود نه اشراف (با رعیت و دهقانان وابسته به زمین بسیار تفاوت داشت). که هویت منفی و پست داشت از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اعتباری برخوردار نبودند و شامل قشر صراف، بنا، کفاش و غیره بود.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۶. گزینه ۱ درست است.

- بررسی عبارت‌ها:
- عبارت‌ها اول و چهارم درست است.
- عبارت‌ها دوم - هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است.
- عبارت‌ها سوم - هویت اجتماعی افراد، در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱، ص ۹۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱، ص ۹۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۸. گزینه ۴ درست است.

ابداعات و نوآوری‌های جهان اجتماعی چه مثبت و چه منفی، می‌تواند باعث تحول فرهنگی جهان اجتماعی گردد. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱، ص ۹۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۹. گزینه ۲ درست است.

- تزلزل فرهنگی زمانی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند.
- در تزلزل فرهنگی، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.
- بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.
- اگر تغییرات جهان اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر رود، به صورت تحولات فرهنگی در می‌آیند و جهان اجتماعی، به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱، ص ۹۱ و ۹۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۰. گزینه ۱ درست است.

کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱، ص ۹۳؛ سطح دشواری: متوسط)

تاریخ (۱)

۷۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) بسیاری از آیات قرآن انسان را به مطالعه سرگذشت اقوام گذشته دعوت کرده، تاریخ را منبع معتبر کسب شناخت و تفکر معرفی می‌کند.

ب) بیشتر مورخان دوران اسلامی به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند و توجه چندانی به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی نداشتند.

(تاریخ (۱) - درس ۱، ص ۵ و ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

الف) شناسایی منابع: پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثال بررسی می‌کند که نویسندگان منابع چه کسانی بوده‌اند؛ چه گرایش دینی، اجتماعی یا سیاسی داشته‌اند؛ آیا خود شاهد وقایع بوده‌اند یا از زبان دیگران حوادث را نقل کرده‌اند؛ تا چه اندازه در نقل رویدادها دقت و صداقت داشته‌اند. همچنین اگر محقق از اسناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

ب) تدوین پرسش‌های تحقیق: هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است. پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند. در پژوهش‌های تاریخی، اغلب از زمینه‌ها، علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها و یا نقش افراد و گروه‌های درگیر در آن رویدادها پرسش می‌شود.

بررسی سایر موارد:

مراحل پژوهش تاریخی:

- انتخاب موضوع ← تدوین پرسش‌های تحقیق ← شناسایی منابع ← گردآوری و تنظیم اطلاعات ← تحلیل و تفسیر اطلاعات ← گزارش یافته‌های پژوهش

(تاریخ (۱) - درس ۱، ص ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی موارد نادرست:

پ) گاه‌شماری هجری قمری که تقویم رایج بیشتر کشورهای اسلامی به‌شمار می‌رود، بر پایه‌ی گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است و مبدأ آن اول محرم سالی است که پیامبر اسلام از مکه به مدینه هجرت کرد.

ت) محتوای سنگ‌نوشته‌های بیستون و تخت‌جمشید نشان می‌دهند که گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی در قلمرو هخامنشیان رواج داشته است.

(تاریخ (۱) - درس ۲، ص ۱۲ الی ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۴. گزینه ۱ درست است.

با پیشرفت و تکامل شیوه‌های پژوهش در تاریخ در دو قرن اخیر، مورخان به اهمیت استفاده از نقشه‌ها پی برده‌اند. به‌طوری که در تألیفات تاریخی مربوط به این دوره، نقشه‌هایی از دوره‌های مختلف تاریخی تهیه و ترسیم شده است.

بررسی موارد نادرست:

۲) امروزه از نقشه‌های تاریخی برای ارائه‌ی اطلاعات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، جمعیتی و دیگر جلوه‌های حیات اجتماعی انسان در گذشته استفاده می‌شود.

۳) نقش و تأثیر پدیده‌های طبیعی و اقلیمی در شکل دادن به رویدادها و تحولات تاریخی، از دیرباز مورد توجه مورخان قرار گرفته است.

۴) برخی محققان معاصر نیز به‌صورت دقیق و مفصل، تأثیر پدیده‌های جغرافیایی مانند رودهای دجله و فرات، نیل، کارون و سند و جلگه‌های حاصلخیز پیرامون آن‌ها را بر شکل‌گیری و توسعه‌ی تمدن‌های باستانی بین‌النهرین، مصر، ایران و هند بررسی کرده‌اند.

(تاریخ (۱) - درس ۲ - ص ۱۷ و ۱۸؛ سطح سوال: متوسط)

۷۵. گزینه ۲ درست است.

الف) مربوط به مرحله‌ی اول یا همان شناسایی و کشف است. باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی، علاوه بر رجوع به کتاب‌های تاریخی، سفرنامه‌ها و ... از ابزارها و فناوری‌های جدید و پیشرفته‌ای مانند پهپادها، رادارها، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای، روش‌های الکترومغناطیسی و سامانه اطلاعات جغرافیایی که قابلیت زیادی در نقشه‌برداری و ... دارند، استفاده می‌کنند.

ب و پ) هر دو مربوط به مرحله‌ی دوم یعنی حفاری است. اولاً این مرحله نیازمند دانش و تجربه و دقت فراوان است چون حساس است و کوچک‌ترین آسیبی نباید به آثار وارد شود. دوماً در این مرحله است که اگر باستان‌شناس با بنای باستانی برخورد کند، اول نقشه آن را می‌کشد و اگر با شیء برخورد کند، از آن عکس‌برداری می‌کند.

ت) در مرحله‌ی سوم، باستان‌شناسان آثار یا بناهای باستانی کشف‌شده را به لحاظ قدمت، مواد و مصالح به‌کاررفته در آن‌ها و نیز کاربردهایشان بررسی می‌کنند.

(تاریخ (۱) - درس ۳ - ص ۲۲، ۲۳ و ۲۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

در دو جا از درس چهارم آمده است: از آنجا که زنان مسئولیت گردآوری دانه‌های گیاهان را بر عهده داشتند، به احتمال زیاد، کشت دانه توسط آنان شروع شده است. / حضرت یوسف و حضرت موسی که مردم مصر را به پرستش خدای یگانه دعوت می‌کردند، نیز به احتمال بسیار در دوران امپراتوری جدید زندگی می‌کردند.

دقت کنید که در مورد تسلط سارگن بر کشور شهرهای سومری و شکل‌گیری نخستین مراکز تمدنی در جلگه خوزستان، مؤلفان کتاب درسی از قید خاصی یاد نکرده‌اند، پس این گزاره‌ها قطعاً اتفاق افتاده است

(تاریخ (۱) - درس ۴ - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۷. گزینه ۱ درست است.

در درس تاریخ، باید حواستان به روابط علت - معلولی و نتایج پدیده‌های تاریخی باشد. در اینجا مبحث کشاورزی و پیامدهای آن است.

۱) کشاورزان به‌منظور کاشت، داشت و برداشت محصول از دوره‌گردی دست برداشتند و نخستین روستاها را به‌عنوان سکونتگاه دائمی ایجاد کردند.

۲) به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده‌ای به فعالیت دیگری غیر از تولید خوراک مانند ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی روی آوردند و در تولید این محصولات مهارت و تخصص یافتند. در نتیجه تولید مازاد بر نیاز، دادوستد میان روستاهای دور و نزدیک به تدریج آغاز شد. رونق دادوستد، زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

(تاریخ (۱) - درس ۴ - ص ۳۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۸. گزینه ۴ درست است.

تمدن میسن به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق. م یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را «عصر تاریک» نامیده‌اند.

(تاریخ (۱) - درس ۶، ص ۵۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

یونان در عهد باستان به‌ویژه در عصر شکوفایی مردم‌سالاری (دموکراسی) در آتن (۵۰۰ تا ۳۳۸ ق. م) شاهد دوران درخشانی از رشد فکری، فرهنگی، علمی، هنری و ادبی بود. یونانیان از دستاوردهای تمدن‌های مصر، بین‌النهرین و ایران بهره‌ بسیاری بردند و در عرصه‌های مختلف پیشرفت‌های چشمگیری کردند.

(تاریخ (۱) - درس ۶، ص ۵۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۰. گزینه ۲ درست است.

یکی از ویژگی‌های برجسته تمدن یونان باستان، شیوه متفاوت حکمرانی بود که توسط یونانیان به وجود آمد. در یونان باستان، مانند بسیاری از کشورهای دیگر، نخست شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند، اما در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند.

در قرن‌های ششم و پنجم قبل از میلاد، نوعی مردم‌سالاری در یونان و به‌ویژه در دولت شهر اتن شکل گرفت. زنان، بردگان و بیگانگان مقیم اتن که بیشتر جمعیت آن را تشکیل می‌دادند، از حق رأی و شرکت در ادارهٔ امور سیاسی محروم بودند.

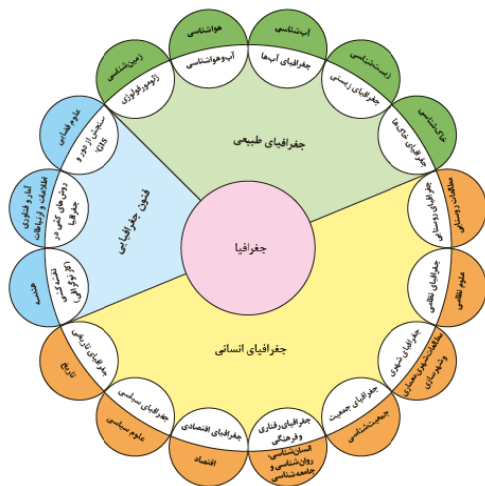
(تاریخ (۱) - درس ۶، ص ۵۴ و ۵۳؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیای ایران

۸۱. گزینه ۴ درست است.

اینکه با افزایش ارتفاع، دما کاهش می‌یابد، یک اصل هواشناسی است ولی بررسی تأثیر این رابطه بر مکان و زندگی انسان نظیر نوع مصالح ساختمانی، منابع آب، فعالیت‌های اقتصادی، جاذبه‌های گردشگری و ... در حوزه آب‌وهواشناسی است. اما اینکه ترتیب چگونه باشد، به تصویر روبه‌رو نگاه کنند:

(جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۲. گزینه ۳ درست است.

فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد. فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است. پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند.

* نکته: فرضیه، به صورت جمله‌ای خبری مطرح می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سؤال و مربوط به طرح مسئله است.

۲) مربوط به پردازش اطلاعات است که پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، این مرحله یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود.

۴) مربوط به مرحله نتیجه‌گیری است.

(جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۳. گزینه ۴ درست است.

پاسخ تشریحی: برای پاسخ به این سؤال، بهتر است مصادیق هریک از موارد ذکرشده در گزینه و متن را با هم بیاوریم:

- چه چیزی؟ توفان

- چه موقع؟ عصر یکشنبه ۱۳۹۴/۴/۲۸

- کجا؟ در کن و سولقان

- چرا؟ تغییرات جوی و فصلی

(جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۴. گزینه ۱ درست است.

دقت کنید! تا زمانی که نفیض یک مفهوم را ندانید، مفهوم اصلی را یاد نمی‌گیرید. یعنی چی؟ یعنی تا وقتی ندانید موقعیت ریاضی و مطلق چیست و چه تفاوتی با موقعیت نسبی دارد، شما موقعیت نسبی را درک نمی‌کنید. حالا موقعیت مطلق یا ریاضی چیست؟ محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان است. گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ همگی مربوط به موقعیت مطلق و ریاضی هستند و تنها گزینه ۱ بیانگر، موقعیت نسبی ایران، قرار گرفتن در مجاورت با خلیج فارس است.

(جغرافیا (۱) - درس ۳- ص ۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۵. گزینه ۲ درست است.

موارد «الف» و «ب» مربوط به دریای عمان هستند؛ دریای عمان به واسطه مجاورت با آب‌های آزاد (اقیانوس هند) و وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی، اهمیت بسیاری برای ایران دارد.

بررسی سایر موارد:

پ) مربوط به تنگه هرمز است.

ت) مربوط به دریای خزر است.

(جغرافیا (۱) - درس ۳- ص ۱۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۲ درست است.

ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوران‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده‌اند و پیدایش نهایی آن‌ها در اواخر دوران سوم زمین‌شناسی «سنوزئیک» مربوط است.

(جغرافیا (۱) - درس ۴، ص ۲۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۷. گزینه ۴ درست است.

- کوهستان‌های تالش با جهت شمال - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

- دامنه کوه البرز معمولاً به سمت شمال و یا جنوب است و در آن دره‌های وسیع و عمیق هست.

- عمومی کوه‌های تالش به سمت خزر بیشتر از منطقه آذربایجان است و آب‌های جاری از آن‌ها با سرعت به دریای خزر وارد می‌شود.

- پخش اعظم چین خوردگی‌های کوه‌های البرز، حاصل است مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است

(جغرافیا (۱) - درس ۴، ص ۲۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۸. گزینه ۳ درست است.

برخی دشت‌ها مانند دشت نهاوند در استان همدان بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

ماهی‌دشت حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین هستند.

(جغرافیا (۱) - درس ۴، ص ۳۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۹. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول و دوم درست هستند.

عبارت سوم عامل پرفشار جنب حاره‌ای در فصل تابستان به کشور پیشروی می‌کند و مانع ریزش‌های بارش در دوره گرم سال در کشور می‌شود.

عبارت چهارم هر چقدر به سمت قطب‌ها حرکت کنیم، فشار هوا بیشتر می‌شود. (به دلیل وجود هوای سردتر)

عبارت پنجم منطقه خط استوا به دلیل نزدیکی به خورشید و گرماهای زیاد در کمربند کم‌فشار حاره‌ای این قرار دارد.

(جغرافیای (۱) - درس ۵ صفحه ۳۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۰. گزینه ۱ درست است.

ردیف ۱- توده هوای موسمی، در دوره گرم سال از اقیانوس هند به ایران نفوذ و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.

ردیف ۲- توده هوای مرطوب غربی، رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد.

ردیف ۳- توده هوای سودانی، در دوره سرد سال، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.

* نکته: ردیف ۱ می‌تواند توده هوای گرم و خشک هم باشد که در تابستان هوای گرم را از عربستان به ایران وارد می‌کند و باعث افزایش شدید دما می‌شود.

(جغرافیا (۱) - درس ۵، ص ۳۹؛ سطح دشواری: دشوار)

منطق

۹۱. گزینه ۳ درست است.

این قاعده تعریف در ذهن است که حتماً باید در تعریف مفهومی، اول ویژگی عام و بعد ویژگی یا ویژگی‌های خاص آن مفهوم را بیاوریم.

(۱) زیرا تعریف انسان به حیوان ناطق تعریف مفهومی است نه لغوی. حیوان ویژگی عام و ناطق ویژگی خاص انسان است.

(۲) تعریف یک لفظ با لفظ مترادف آن، تعریف لغوی است نه مفهومی.

(۴) در تعریف مفهومی ابتدا باید ویژگی عام و سپس ویژگی خاص را بیاوریم؛ اما الزامی ندارد که عام‌ترین مفهوم را بیاوریم بلکه

تعریف، از آن مفهوم عامی شروع می‌شود که شنونده آن را می‌شناسد. مثلاً در تعریف مثلث می‌گوییم شکل سه‌ضلعی و شکل

به‌عنوان ویژگی عام مثلث کفایت می‌کند و دیگر ضرورتی ندارد که عام‌ترین ویژگی مثلث یعنی «کمیت» را هم بیاوریم.

(منطق - درس ۴ - ص ۳۱ سطح دشواری: آسان)

۹۲. گزینه ۴ درست است.

تعریف داده‌شده از دایره، شکل‌های دورانی دیگر مثل بیضی را هم دربرمی‌گیرد و مانع ورود آن‌ها نمی‌شود. (از تکنیک «هرج و هرم» استفاده کنید.)

(۱) مفهومی مبهم و ناآشنا در تعریف مزبور وجود ندارد.

(۲) از خود مفهوم دایره، برای تعریف آن استفاده نشده و تعریف دوری نیست.

(۳) هیچ دایره‌ای از این تعریف بیرون نمی‌ماند، یعنی این تعریف همه دایره‌ها را در بر گرفته است؛ پس جامع است. (از تکنیک «هرج و هرم» استفاده کنید.)

استفاده از تکنیک «هرج» برای تشخیص جامع بودن یا نبودن؛

هر دایره‌ای شکل دورانی است. درست است؛ پس این تعریف جامع است.

استفاده از هرم برای تشخیص مانع بودن یا نبودن:

هر شکل دورانی، دایره است. نادرست است. پس این تعریف مانع نیست.

(منطق - درس ۴ - ص ۳۳، سطح دشواری: متوسط)

۹۳. گزینه ۳ درست است.

فقط دلالت از طریق دیدن اتفاق نمی‌افتد بلکه ممکن با شنیدن، بوییدن و ... هم اتفاق بیفتد پس این تعریف جامع نیست. (از

تکنیک «هرج و هرم» استفاده کنید.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

هیچ مفهوم مبهم و ناآشنایی در تعریف مزبور به کار نرفته است.

از خود مفهوم دلالت، در این تعریف استفاده نشده است.

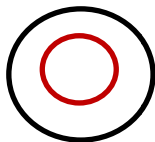
به غیر از دلالت، مفهوم دیگری در این تعریف وارد نشده است. (از تکنیک «هرج و هرم» استفاده کنید.)

استفاده از تکنیک «هرج» برای تشخیص جامع بودن یا نبودن:

هر دلالتی از دیدن چیزی پی به وجود چیز دیگر بردن است. نادرست است پس این تعریف جامع نیست. چون دلالت از طریق شنیدن، بوییدن و ... را دربر نمی گیرد. استفاده از تکنیک «هرم» برای تشخیص مانع بودن یا نبودن: هر از دیدن چیزی پی به وجود چیز دیگر بردن دلالت است. درست است. پس این تعریف مانع است. (منطق - ترکیبی درس ۴، ص ۳۴، سطح دشواری: دشوار)

۹۴. گزینه ۳ درست است.

این تعریف از مثلث، جامع نیست یعنی این تعریف اخص از مفهومی است که آن را تعریف می کند. به نمودار زیر توجه کنید وقتی می گوییم تعریف به اخص یعنی تعریف جامع نیست و وقتی می گوییم تعریف به اعم یعنی تعریف مانع نیست. دایره سیاه مصادیق مثلث است که اعم از دایره قرمز یعنی شکل سه ضلعی متساوی الاضلاع است. دایره قرمز مصادیق شکل سه ضلعی متساوی الاضلاع است که اخص از دایره سیاه یعنی مثلث است. بررسی سایر گزینه ها:

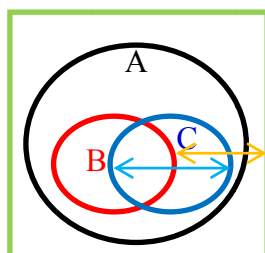

- (۱) اگر دقت کنید تعریف داده شده داخل دایره مفهومی است که تعریف شده؛ پس تعریف فوق به اخص است و جامع نیست.
- (۲) هیچ مفهوم مبهمی در آن وجود ندارد.
- (۴) از خود مفهوم مثلث برای تعریف مثلث، استفاده نشده است. (منطق - درس ۴ - ص ۳۴، سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۳ درست است.

- اگر تعریفی مانع باشد ولی جامع نباشد و برعکس اگر تعریفی جامع باشد ولی مانع نباشد؛ بین مفهومی که تعریف می شود با تعریف آن، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است.
- اگر تعریفی، نه جامع باشد و نه مانع، بین مفهومی که تعریف می شود با تعریف آن، نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار است.
- اگر تعریفی، هم جامع باشد و هم مانع، بین مفهومی که تعریف می شود با تعریف آن، نسبت تساوی برقرار است.
- بر اساس این توضیح، پاسخ درست گزینه «۳» است. (منطق - ترکیبی درس ۳ و ۴، ص ۳۵؛ سطح دشواری: دشوار)

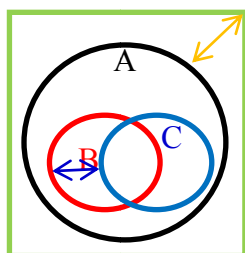
۹۶. گزینه ۱ درست است.

وقتی تعریف غیر B را می خواهیم؛ یعنی تعریف ما باید همه مصادیق بیرون از دایره مصادیق B را در بر بگیرد و از داخل دایره B هیچ جزئی را به خود راه ندهد. (حیطه غیر B با فلش کمرنگ مشخص شده است.) اما تعریف داده شده A و C است؛ یعنی آن قسمتی که هم A است هم C که همه داخل دایره C را در بر می گیرد. که با فلش پررنگ مشخص شده است.

اگر خوب دقت کنید مشخص است که حیطه تعریف داده شده به داخل دایره B نفوذ کرده که داخل دایره B است نه غیر B پس این تعریف مانع نیست.

ضمناً فلش پررنگ که حیطه تعریف داده شده است، از داخل دایره A بیرون نرفته و خیلی از غیر B ها را به خود راه نداده و در خود جمع نکرده است؛ یعنی جامع نیست.

پس این تعریف نه جامع است، نه مانع. و پاسخ مورد نظر است. (هر تعریف نه جامع و نه مانعی نسبتش با مورد تعریف عام و خاص من وجه است)

گزینه ۲ پاسخ درست نیست؛ زیرا تعریف غیر A خواسته شده است که غیر A کلاً بیرون از دایره A است که با فلش کمرنگ مشخص شده است. اما تعریف داده شده B و غیر C است؛ یعنی بخشی که هم B باشد و هم غیر C که این بخش با فلش پررنگ مشخص شده است.

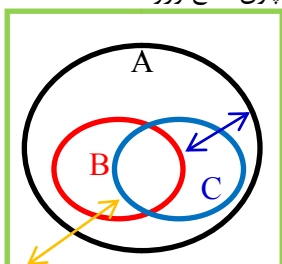
مشخص شده است که فقط آن قسمت از دایره B است که بیرون از دایره C است

پس این تعریف جامع نیست؛ چون هیچ از مصادیق غیر A را به خود راه نداده است و مانع هم نیست چون مانع ورود B نشده

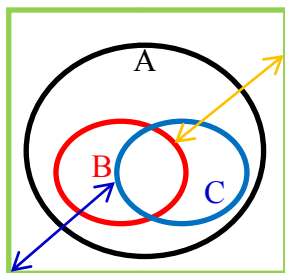
است. در عین حال تعریف نسبتش در برخی مصادیق با مورد تعریف تباین می باشد.

گزینه ۳ پاسخ درست نیست؛ زیرا مفهومی که تعریفش را خواسته شده کلاً بیرون از دایره C است و با فلش کمرنگ مشخص شده است.

اما تعریفی که ارائه شده کلاً آن قسمت از داخل دایره سیاه یعنی A را در بر می گیرد که بیرون از دایره B است که با فلش پررنگ مشخص شده.

A و غیر B بخشی از C را در برمی گیرد پس مانع نیست و بیرون از دایره A را که آن‌ها هم غیر C هستند در بر نمی گیرد پس جامع نیست. پس این تعریف بی ربط است و تعریف بی ارتباط با مورد تعریف تبیین دارد. گزینه ۴ پاسخ درست نیست؛ مفهومی که تعریفش خواسته شده کلاً بیرون از دایره B است و با فلش کم رنگ مشخص شده است.

اما تعریفی که ارائه شده کلاً آن قسمت از داخل دایره سیاه یعنی A را در بر می گیرد که بیرون از دایره C است که با فلش پررنگ مشخص شده.

A غیر C بخشی از B را به خود راه داده است پس مانع نیست و بیرون از دایره A را که غیر B هستند به خود راه نداده است پس جامع نیست. پس این تعریف نه مانع.

(بی ارتباط با موضوع است و نسبتش تبیین است.)

(منطق - درس ۴ - ص ۳۵، سطح دشواری: خیلی دشوار)

۹۷. گزینه ۲ درست است.

چون در استدلال قیاسی، مقدمات از نتیجه حمایت قطعی می کنند به گونه ای که اگر مقدمات قیاس درست باشند و قیاس همه شرایط معتبر بودن را داشته باشد، نتیجه آن الزاماً و قطعاً درست خواهد بود.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) در استدلال قیاسی اگر مقدمات درست باشند و قیاس همه شرایط معتبر بودن را داشته باشد؛ نتیجه قیاس قطعاً درست است و متصف به قوی یعنی به احتمال قوی درست و متصف به ضعیف یعنی به احتمال ضعیف درست، نخواهد بود.

(۳) نتیجه استقرای تعمیمی، کلی است نه جزئی، یعنی نتیجه گرفته شده از عده ای از اعضای یک مجموعه را به کل اعضای مجموعه سرایت می دهند و نتیجه کلی می گیرند. تعریفی که در این گزینه ارائه شده است تعریف استدلال تمثیلی است نه استقرای تعمیمی.

(۴) مغالطه ای که استدلال تمثیلی موجب آن بشود را مغالطه «تمثیل ناروا» می گویند. مغالطه «تعمیم شتاب زده» وقتی امکان وقوع دارد که شرایط استقرای تعمیمی قوی را رعایت نکنیم.

(منطق - درس ۵ - ص ۴۵، سطح دشواری: متوسط)

۹۸. گزینه ۱ درست است.

قیاس، استدلالی است که به دنبال تصدیق یک حکم کلی در مورد اجزاء یک مجموعه می باشد.

رد گزینه ۲) در استقراء تعمیمی حکم اجزاء را به کل مجموعه سرایت می دهیم.

رد گزینه ۳) استقرای تمثیلی سرایت حکم صادق در مورد یک امر اجرائی به امر اجرائی دیگر است.

رد گزینه ۴) استنتاج بهترین تبیین بررسی احتمالات و انتخاب ساده ترین و جامع ترین احتمال از میان آن ها است.

(منطق - درس ۵ - ص ۴۶، سطح دشواری: متوسط)

۹۹. گزینه ۱ درست است.

توضیح: پاسخ درست گزینه «۱» است؛ چون از دو مقدمه که دارای حد وسط است نتیجه گرفته شده است.

و دیگر این که از یک قانون کلی نتیجه جزئی گرفته است. بر اساس این توضیح سایر گزینه ها نادرست هستند.

(منطق - درس ۵ - ص ۴۴، سطح دشواری: متوسط)

۱۰۰. گزینه ۲ درست است.

توضیح: پاسخ درست گزینه «۲» است؛ توجه به وجوه اختلاف اجزاء یکی از راه های مقابله با تمثیل نارواست.

سایر گزینه ها نادرست هستند چون آن ها شرایط استقرای تعمیمی قوی هستند.

(منطق - درس ۵ - ص ۴۳، سطح دشواری: آسان)

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

توضیح: پاسخ درست گزینه «۱» است؛ چون چون افعال خبری به تنهایی تصدیق هستند.

گزینه «۲» پاسخ مورد نظر نیست چون جمله ناقص است و کامل نشده است. راهی را که من رفته ام جمله کامل نشده پس تصور است نه تصدیق.

گزینه «۳» پاسخ درست نیست چون جمله شرطی ناقص است و کامل نشده است. اگر کتاب مرا آوردی جمله کامل نشده پس تصور است نه تصدیق.

گزینه «۴» پاسخ درست نیست؛ چون جمله انشایی است و جمله انشایی تصور محسوب می شود نه تصدیق.

(منطق - درس ۶ - ص ۵۵، سطح دشواری: آسان)

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

توضیح: پاسخ درست گزینه «۱» است؛ چون در ادبیات به موضوع قضیه، نهاد یا مسندالیه و به محمول قضیه، مسند و به رابطه یا نسبت، فعل ربطی می گویند. بر اساس این توضیح پاسخ درست گزینه «۱» است و سایر گزینه ها نادرست هستند.

(منطق - درس ۶ - ص ۵۶، سطح دشواری: آسان)

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

توضیح: پاسخ درست گزینه «۴» است؛ چون افعال ربطی عبارتند از «است، بود، شد، گشت، گردید». بر این اساس پاسخ درست گزینه «۴» است و سایر گزینه ها نادرست هستند.

(منطق - درس ۶ - ص ۵۷، سطح دشواری: متوسط)

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

توضیح: پاسخ درست گزینه «۱» است؛ چون سور قضیه دامنۀ مصادیق موضوع را تعیین می کند و کیف در یک قضیۀ حملی نسبت یا عدم نسبت محمول به موضوع را نه برعکس یعنی نه نسبت موضوع به محمول را و یا نه نسبت موضوع و محمول به همدیگر را بلکه فقط نسبت محمول به موضوع را تعیین می کند. براساس این توضیح پاسخ درست گزینه «۱» است و سایر گزینه ها نادرست هستند.

(منطق - درس ۶ - ص ۵۷، سطح دشواری: متوسط)

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

توضیح: پاسخ درست گزینه «۲» است؛ چون یک قضیه از نظر کیف یعنی فعل و رابطه الزاماً یا فعل منفی و سلبی دارد که می شود سالبه و یا فعل مثبت و ایجابی دارد که می شود موجه. پس هر قضیه ای از جهت کیف یعنی فعل، یا سالبه هست یا موجه. (۱) پاسخ درست نیست؛ چون به قضیه ای که سور آن جزئی باشد جزئی می گویند ممکن است سالبه باشد و یا موجه. (۳) پاسخ درست نیست؛ چون شخصیه بودن و محصوره بودن یک قضیه با توجه به جزئی یا کلی بودن موضوع آن قضیه مشخص می شود نه جزئی یا کلی بودن محمول قضیه.

(۴) درست نیست؛ چون به قضیه ای که در آن به اتصال میان دو نسبت حکم شود، قضیه شرطی می گویند نه قضیه حملی.

(منطق - درس ۶ - ص ۵۹ و ۵۸، سطح دشواری: متوسط)

عربی

۱۰۶. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه ها:

- «تَسَاقُطُ: معنی افتادن مصدر است.» (ردّ گزینه های ۱ و ۳).

- «يُسَمَّوْنَهَا: آن را می نامند» (ردّ گزینه های ۳ و ۴).

- «الْأَسْمَاكُ: ماهی ها» (ردّ گزینه های ۱ و ۳).

(عربی ۱ - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۷. گزینه ۱ درست است.

- «وَلَيْكَ الطَّلَابُ: آن دانش جویان» ← (ردّ گزینه های ۲ و ۴)

- «تَخَرَّجَ: فارغ التحصیل شدند» فعل ماضی است ← (ردّ گزینه ۳)

- «يَفْتَحِرُ: افتخار می کنند» فعل مضارع است ← (ردّ گزینه ۴)

- «الْأَسَاتِيدُ» جمع کلمۀ «الْأُسْتَاذ» به معنای «استادها» است ← (ردّ گزینه ۳)

آوردن «و» در ترجمۀ گزینه (۲) اشتباه است.

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

- «شباب ایران المجدون: جوانان کوشای ایرانی» ← (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)
- «یوترون: تأثیر می‌گذارند» ← (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)
- «لا یثأثرون بهم: تحت تأثیر آن‌ها قرار نمی‌گیرند» ← (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)
- (عربی (۱) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

- ترجمه درست گزینه (۱): این پدیده، مردم را در سال‌های طولانی شگفت‌زده کرد.
- (عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۰. گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «يُعَلِّمُهُمْ: به آن‌ها یاد می‌دهد»

(۲) «أَقْدَامُ: پاها»

(۴) «فَاعْبُدُون: مرا بپرستید»

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

- فعل «می‌آموزید» معادل $\left. \begin{array}{l} \text{تَتَعَلَّمُونَ} \\ \text{تَتَعَلَّمْنَ} \\ \text{تَتَعَلَّمَانِ} \end{array} \right\}$ می‌تواند باشد ← (ردّ گزینه (۱)

- فعل «یاد می‌دهید» معادل $\left. \begin{array}{l} \text{تُعَلِّمُونَ} \\ \text{تُعَلِّمْنَ} \\ \text{تُعَلِّمَانِ} \end{array} \right\}$ می‌تواند باشد ← (ردّ گزینه (۱)

- فعل «احترام بگذارید» امر است ← ردّ گزینه ۲؛ زیرا فعل «احترموا» ماضی است.
- در گزینه ۴ «في الحياة» به معنای در زندگی است نه در زندگی‌تان.
- (عربی (۱) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) (بگو ای اهل کتاب، به‌سوی مفهومی یکسان بین ما و خودتان بیائید).

مفهوم: ما نباید همگی به ریسمان خداوند چنگ بزنیم. (نادرست)

(۲) (و بر آنچه می‌گویند شکبیا باش و آن‌ها را رها کن).

مفهوم: اهمیت ندادن به سخن بیهوده مردم (درست)

(۳) (و با آن‌ها با روشی که نیکوتر است، گفتگو کن).

مفهوم: با سخن نیکو و نرم می‌توان فیلی را با مویی به دنبال خود کشید. (درست)

(۴) (قطعاً ما شما را از جنس مذکر و مؤنث آفریدیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی قرار دادیم تا همدیگر را بشناسید).

مفهوم تفاوت بین مردم، از حکمت و دانش خداوند متعال است. (درست)

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) (مسواک: وسیله‌ای است برای نظافت دندان‌ها). ← (درست)

(۲) (زردآلو: میوه‌ای که مردم، خشک‌شده آن را نیز می‌خورند). ← (درست)

(۳) چشمه: چشمه آب و رودخانه پُر آب) ← (درست)

(۴) اقیانوس: فاصله‌ی پیرامون اشیاء است. ﴿﴾ ← (نادرست)

(عربی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

ترجمه متن:

«رسالت اسلام در گذر زمان بر پایه منطق و دوری از بی‌ادبی استوار بوده است. بر این اساس مشاهده می‌کنیم که قرآن به مسلمانان دستور می‌دهد که خدایان مشرکان و کافران را دشنام ندهند. و بر آزادی عقیده تأکید می‌کند. اسلام به دین‌های الهی احترام می‌گذارد و آن‌ها را دعوت می‌کند که به خداوند شرک نوزند. و به ریسمان الهی چنگ بزنند و از تفرقه دوری کنند. بنابراین پافشاری بر نقاط اختلاف و دشمنی جایز نیست؛ زیرا که کسی از آن سود نمی‌برد، به‌جز مزدور.»

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

(۱) اسلام فقط در عصر حاضر به مسلمانان دستور می‌دهد که خدایان کفار را دشنام ندهند! (نادرست)

(۲) وقتی اختلافی با دیگران مواجه می‌شویم، باید بر آن پافشاری کنیم! (نادرست)

(۳) جمله «هیچ اجباری در دین نیست.» دلالت بر احترام به ادیان الهی دارد! (نادرست)

(۴) تنها مزدوران از نقاط اختلاف و پافشاری بر دشمنی سود می‌برند! (درست)

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) دارای یک حرف زائد است.

(۳) مفرد مذکر غایب، درست است.

(۴) فعل مضارع و مفرد مذکر غایب درست است.

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

مفهوم سؤال: در کدام گزینه حرف «ن» از حروف اصلی فعل نمی‌باشد؟

حروف اصلی فعل (فتح) است.

در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ به ترتیب حروف اصلی فعل «نبه، نقل، نظر» است و حرف «نون» جزو حروف اصلی فعل هستند.

(عربی (۱) - صفحات متعدد؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

فعل «إِسْتَرْجَعَ» از باب استفعال و دارای ۳ حرف زائد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تَسَاقَطُ» از باب (تَفَاعُل) است و دارای ۲ حرف زائد است.

(۲) «إِسْتَمْعْنَا» از باب (إِفْتَعَال) است و دارای ۲ حرف زائد است.

(۴) «سَتَوَي» از باب (إِفْتَعَال) است و دارای ۲ حرف زائد است.

(عربی (۱) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

- فعل «يَتَعَلَّمُ» به معنای یاد می‌گیرد است، نه آموزش می‌دهد. ← (رد گزینه ۱)

فعل «لَا يَنْقَطِعُ» قطع نمی‌شود» از باب إنفعال است و این باب لازم بوده و نمی‌تواند مفعول «أَشْجَارَ» را بگیرد. فعل درست

«لَا يَنْقَطِعُ» قطع نمی‌کند» است ← (رد گزینه ۴)

- فعل «أَوْصَلَ» از باب إفعال بوده و متعدی است و معنای «رساند» می‌دهد که متناسب با عبارت بی‌معنی است ← (رد گزینه ۲)

(عربی (۱) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۹. گزینه ۲ درست است.

در باب‌های مزید به‌جز ۲ باب «تَفَاعُلٌ، تَفَعُّلٌ» که هم در ماضی، هم در امر، عین‌الفعل است؛ در باقی باب‌ها فعل ماضی دارای عین‌الفعل و فعل امر دارای عین‌الفعل می‌باشد.
(عربی (۱) - ترکیبی؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

- (۱) «لَا يُكَلِّفُ» ← (ک ل ف) ← باب تفعیل «تکلیف»
- (۲) «يُنْسَجِبُونَ» ← (س ح ب) ← باب إنفعال «انسحاب»
- (۳) «خَاطَبَ» ← (خ ط ب) ← باب مُفَاعَلَةٌ «مُخَاطَبَةٌ»
- (۴) «يُنْتَشِرُ» ← (ن ش ر) ← باب إفعال «انتشار»
(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: متوسط)